

Zaaknr. : 80381
Docnr. : 509681

**Nota van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen
Projectplan Waterwet
Zwartenbergse Polder
Noordrand Midden**

Status: definitief
Datum: 18 februari 2022

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Ter inzage legging/procedure	3
3. Omgevingsproces.....	4
4. Ingediende zienswijzen	4
5. Hoe verder	4
6. Overzicht ingediende zienswijzen (anonimiseren!!).....	5
7. Ingediende zienswijzen	6
Zienswijze: 1. (496428)	6
Zienswijze: 2. (496144)	7
Zienswijze: 3. (497513)	8
Zienswijze: 4. (495562)	9
Zienswijze: 5. (496141)	11
Zienswijze: 6. (495917)	12
Zienswijze: 7. (496429)	13
8. Ambtshalve wijzigingen	14

1. Inleiding

Het project Zwartenbergse Polder maakt onderdeel uit van het project Noordrand Midden.

De Zwartenbergse Polder is 50 ha groot en ligt in de gemeente Etten Leur. De huidige inrichting en waterhuishouding in het plangebied brengen te droge condities met zich mee voor deze NNP. Dit is het gevolg van de waterhuishouding die nog ingesteld is op het landbouwkundig gebruik van een groot deel van het plangebied. De potentiële, hoge natuurwaarden behorend bij een NNP worden momenteel niet behaald. De inlaat van voedselrijk water is daar mede debet aan.

Om de potentie van de hoge natuurwaarden van de bodem en het watersysteem te benutten is hydrologisch herstel nodig. Om hiervoor de juiste omstandigheden te bieden moet het natuurlijke grond- en oppervlaktewatersysteem hersteld en verbeterd worden. Uiteindelijk wordt daarmee het ontwikkelen van natte natuur (flora en fauna) nagestreefd.

Het opzetten van het waterpeil (middels stuwtjes), het loslaten van het onderscheid in zomer- en winterpeil, het plaatselijk afgraven van de voedselrijke bouwvoor, en de inrichting van natuurvriendelijke oevers vormen belangrijke maatregelen om de beoogde natuurontwikkeling in gang te zetten. Een deel van de vrijkomende bovengrond wordt ingezet voor de verbeteringswerkzaamheden aan de kering Weimeren.

2. Ter inzage legging/procedure

Het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta heeft op 23 november 2021 het ontwerp-projectplan Waterwet Zwartenbergse Polder (Noordrand Midden) vrijgegeven voor terinzagelegging. Het ontwerp-projectplan heeft van 26 november 2021 tot en met 6 januari 2022 ter inzage gelegen. Belanghebbenden hebben de gelegenheid gekregen om een zienswijze in te dienen. In totaal hebben we 7 zienswijzen ontvangen.

In deze nota zijn zowel de zienswijzen als de reactie daarop en de ambtshalve wijzigingen opgenomen.

Belanghebbenden hebben door de publicatie de mogelijkheid gekregen te reageren op de inhoud van het ontwerp projectplan Waterwet. Het waterschap werkt hiermee volgens afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen zullen eventuele wijzigingen meegenomen worden in het definitieve projectplan Waterwet. De voorliggende nota van zienswijzen wordt onderdeel van het projectplan waterwet, dat gepubliceerd zal worden. Na goedkeuring van het Algemeen Bestuur van het waterschap staat het plan 6 weken open voor beroep bij de Raad van State.

Reikwijdte projectplan Waterwet en plan MER

Het projectplan Waterwet betreft juridisch alleen de waterstaatkundige werken, zoals de waterkering en de waterlopen. Alle overige aspecten zoals, bereikbaarheid, natuur of landschap, recreatieve voorzieningen etc. vallen niet onder de bevoegdheid van het waterschap en kunnen niet altijd in behandeling worden genomen in de procedure van het projectplan. Toch is er getracht een integraal plan maken.

Tevens is er een MER uitgevoerd. Dit geldt als een aanvulling op de "basis-MER. Dit rapport heeft ook ter inzage gelegen.

3. Omgevingsproces

Er is een intensief gebiedsproces doorlopen. Het projectteam is gestart met een werkatelier in het gebied samen met de grondeigenaren. Hiernaast is er een bijeenkomst geweest met enkele belangenorganisaties.

Gedurende de ter inzage legging is er een digitale algemene informatie bijeenkomst gehouden (d.d. 15 december 2021) waarbij het ontwerp is gepresenteerd en de mogelijkheid is geboden om vragen te stellen en te reageren op het ontwerp.

4. Ingediende zienswijzen

Er zijn in het totaal door 7 belanghebbenden zienswijzen ingediend. 3 indieners hebben nabij liggende agrarische percelen en bedrijven en uiten zorgen over de effecten op hun bedrijfsvoering.

4 indieners betreffen belangenorganisaties op het vlak van cultuurhistorie en recreatie.

In bijgevoegd overzicht wordt per indiener van een zienswijze de ingebrachte reactie inhoudelijk beantwoord. Daarnaast wordt aangegeven of dit heeft geleid tot een aanpassing van het plan.

Aan de hand van de ingediende zienswijzen is het projectplan op 3 plaatsen tekstueel aangepast.

Hiernaast zijn er vanuit het waterschap enkele ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. Dit betreffen tekstuele aanpassingen in het projectplan. Tevens is bijlage 7 vervangen en het beheer- & onderhoudsplan eraan toegevoegd (bijlage 12).

5. Hoe verder

In de zienswijzetafel is aangegeven welke punten tot aanpassing van het projectplan hebben geleid. Deze nota wordt tegelijkertijd met het projectplan voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van het waterschap en na vaststelling geanonimiseerd gepubliceerd.

In kwartaal 1 van het jaar 2022 zal de benodigde aanvraag van vergunning/ontheffing bij provincie en gemeente ingediend worden. Waterschap verwacht na de zomer 2022 in uitvoering te gaan.

6. Overzicht ingediende zienswijzen (anonimiseren!!)

Nr.	Naam en adres indiener	Kenmerk (intern registratienummer)
1.	Bekend bij waterschap	496428
2.	Bekend bij waterschap	496144
3.	Bekend bij waterschap	497513
4.	Bekend bij waterschap	495562
5.	Bekend bij waterschap	496141
6.	Bekend bij waterschap	495917
7.	Bekend bij waterschap	496429

7. Ingediende zienswijzen

Zienswijze: 1. (496428)				
van:	Bekend bij waterschap			
Procedu reel	Is tijdig ingediend, namelijk 3 januari 2022			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Eventuele aanpassingen
1.	Indiener geeft aan niet tegen het plan zelf te zijn, maar zorgen heeft dat er als gevolg van dit soort plannen (meer te vormen natuur), er meer vogel- en natuurclubs bezwaar maken en gaan maken tegen agrarische bedrijven. Dit heeft tot gevolg dat het bijna onmogelijk wordt om uit te breiden met het agrarisch bedrijf en de toekomst voor landbouw en veehouderij in dit gebied onmogelijk wordt. Indiener vraagt om niet door te gaan met de plannen voor Natuurrealisatie Noordrand Midden.	De uitbreidingswensen van het agrarisch bedrijf liggen buiten het plangebied. Hiervoor zijn vergunningen nodig van bevoegde gezagen, zoals gemeente en provincie. Deze zienswijze treft niet de waterhuishoudkundige inrichtingsmaatregelen van dit plan.	niet	
Gemaakte afspraken	Op verzoek van indiener heeft er een telefonisch gesprek plaatsgevonden waarin indiener de zienswijze mondeling heeft verduidelijkt.			
Conclusie	Het projectplan zal niet aangepast worden			

Zienswijze: 2. (496144)				
van:	Bekend bij waterschap			
Procedu reel	Is tijdig ingediend, namelijk 5 januari 2022			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Eventuele aanpassingen
1.	Indieners zijn bang dat de percelen van hun bedrijven natter worden. Indieners geven aan dat de enige oplossing hiertegen is om het waterpeil te laten zakken, zodat de gronden/akkers niet onder water komen te staan, zodat de bedrijven kunnen voortbestaan.	Uit hydrologische berekeningen is gebleken dat er geen vernatting zal optreden op de aangrenzende agrarische percelen. Het enige effect dat naar voren is gekomen is dat de gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) enkele centimeters kan gaan stijgen. Dit betreft dan de droogste perioden in de zomerperiode. Dit effect zal niet merkbaar zijn, aangezien deze minimale verhoging meer dan een meter onder maaiveld plaatsvindt. Indien indieners menen nadeel te ondervinden als gevolg van de watermaatregelen kunnen indieners, op basis van artikel 7.14 van de Waterwet, nadeelcompensatie aanvragen bij het waterschap. Meer informatie staat op: Nadeelcompensatie aanvragen Waterschap Brabantse Delta	niet	
Gemaakte afspraken	geen			
Conclusie	Het projectplan zal niet aangepast worden.			

Zienswijze: 3. (497513)

van:	Bekend bij waterschap			
Procedureel	Is niet tijdig ingediend, namelijk 10 januari 2022. De zienswijze zal wel in behandeling worden genomen.			
		Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Eventuele aanpassingen
1.	Indiener geeft aan een perceel te hebben dat tegen het projectgebied aan ligt en geeft aan niet met het project eens te zijn. Indiener vraagt om telefonisch contact op te nemen.	Project Noordrand Midden betreft de uitvoering van een aangewezen Natte Natuurparel. Het ontwerp projectplan Waterwet geeft de watermaatregelen aan binnen het projectgebied. De maatregelen en de vernattingseffecten van de maatregelen vinden niet plaats buiten het plangebied. De percelen van indiener ondervinden geen effect.	niet	
Gemaakte afspraken	Er heeft een telefonisch gesprek plaatsgevonden, waarin indiener zijn zorgen heeft geuit rondom het gehele project Noordrand Midden. De zorgen liggen voornamelijk in de vergroting van het areaal natuur in de omgeving, inclusief de vernatting.			
Conclusie	Het projectplan zal niet aangepast worden			

Zienswijze: 4. (495562)				
van:	Bekend bij waterschap			
Procedureel	Is tijdig ingediend, namelijk 4 januari 2022			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Eventuele aanpassingen
1.	<u>Proces:</u> Indiener geeft aan dat het waterschap in de transitie zit naar meer betrokkenheid van burgers, meer inclusiviteit. Maar als het erop aankomt ziet de indiener een terugval van goede bedoelingen. Er lijkt in het inspraakproces ruimte om meekoppelkansen goed te bespreken, maar het wordt vervolgens van minder waarde. De weerslag in bestuurlijke besluitvorming wordt geminimaliseerd of verwaarloosd. Meekoppelingen als het menselijk aspect komt onvoldoende uit de verf.	Het waterschap probeert zo veel als mogelijk de omgeving mee te nemen in de plannen. Zij informeert en haalt ideeën en gebiedskennis op. Dit betekent niet dat alle inbreng gehonoreerd kan worden in het plan.	niet	
2.	<u>Landschapsinrichting</u> Indiener vraagt om met de positionering van nieuwe beplanting rekening te houden met de zichtbaarheid van het industrieterrein Zwartenberg. Hierdoor is er minder hinder (zicht en geur) van het industrieterrein.	Met de inrichting van het gebied is en wordt geen rekening gehouden met compensatie van horizonvervuiling elders. Dat zou vanuit inpassing van het industrieterrein zelf moeten gebeuren. In dit geval wordt er geen hoogopgaande beplanting geplaatst.	niet	
3.	<u>Wandelpaden</u> Indiener vraagt om wandel- en fietsvoorzieningen in de documentatie op te nemen. Er is een bijlage met gewenste wandelpaden toegevoegd.	Binnen het plangebied blijven de bestaande wegen bestaan en worden er geen nieuwe paden toegevoegd. Grenzend aan het plangebied van de Zwartenbergse Polder worden er wellicht paden toegevoegd. Deze zullen meegenomen worden in de planvorming van deelgebied Strijpen/De Berk of als een apart project opgepakt worden.	niet	
4.	<u>Archeologie:</u> <u>grondverplaatsing</u> Indiener geeft aan dat er logischerwijs de ontgraven grond uit de Zwartenbergse Polder gebruikt zal worden bij dijkversterkingsproject Zeedijk. Er zal aan de zuidzijde van de Zeedijk	De ontgraven bovengrond uit de Zwartenbergse Polder wordt gebruikt voor de dijkversterking in polder Weimeren. Er zal geen depot gevormd worden aan de zuidzijde van de Zeedijk. Eventuele transportwegen zijn (nog) niet bekend.	niet	

	een depot gevormd worden. Voor de uitvoering wordt verzocht om: a. Naast de transportweg een tijdelijke sleuf te graven, zodat het oude profiel van de Kreek in de grond zichtbaar wordt b. Ter plaatse van het voormalige nieuwe gat een tijdelijke sleuf te graven, zodat het oude profiel in de grond zichtbaar wordt c. Naast de Windturbineweg grondonderzoek uit te voeren om de restanten van het vroegere molentje op te sporen. Hiernaast bevreemdt het de indiener dat er geen gebruik is gemaakt van de diepgaande studies over Zwartenberg van de heer Van den Wijngaart.	Vanuit het project Noordrand Midden zullen geen graafwerkzaamheden buiten het plangebied plaatsvinden. De studies van de heer Wijngaart waren ons helaas niet bekend.		
5.	<u>Klimaatverandering</u> Er is hierbij sprake van beroering door ontgraving van veen. Dat gaat gepaard met het vrijkomen van broeikasgassen. Het is wenselijk om deze schadelast te kwantificeren.	In de MER-rapportage is aangegeven dat enkel de randen van het plangebied uit bovenliggend veen bestaan. Het overgrote deel van het gebied bestaat uit getij-afzettingen/klei. De vergraving betreft vooral de deklaag en de voedselrijke bouwvoor. Vanwege kleine hoeveelheid aanwezigheid van veen in het gebied, zullen de gevolgen van veenafbraak door de afgraving relatief beperkt zijn in deze polder.	niet	
Gemaakte afspraken	geen			
Conclusie	De aanwezigheid van archeologische waarden in de Zwartenbergse Polder worden in ogenschouw genomen indien gedurende de uitvoering hier werkzaamheden zullen plaatsvinden. Op dit moment lijkt dat niet het geval. Geen aanpassingen van het projectplan			

Zienswijze: 5. (496141)				
van:	Bekend bij waterschap			
Procedureel	Is tijdig ingediend, namelijk 5 januari 2022			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Inhoudelijke punten zienswijze
1.	Indiener geeft aan dat de ingediende zienswijze van indiener 4 volledig onderschreven en ondersteund wordt, al is maar een beperkt gedeelte van het projectplan op Etten-Leurse bodem.	Dat is niet juist. Het projectplan ligt volledig binnen de gemeentegrens van Etten-Leur en niet maar een beperkt gedeelte. Zie verder de antwoorden bij zienswijze 4	Zie zienswijze 4	Zie zienswijze 4
Gemaakte afspraken	Zie zienswijze 4			
Conclusie	Zie zienswijze 4			

Zienswijze: 6. (495917)				
van:	Bekend bij waterschap			
Procedureel	Is tijdig ingediend, namelijk 5 januari 2022			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Inhoudelijke punten zienswijze
1.	Indiener is teleurgesteld wat betreft aandacht voor het recreatief gebruik van het gebied. De inbreng of afwijzing daarvan komt nergens terug in het plan.	Binnen het plangebied Zwartenbergse Polder veranderd er niets op het gebied van wandelmogelijkheden. Binnen de plangrenzen zijn er geen voorstellen gedaan.	niet	
2.	Op de noord-zuid lijn is er maar 1 wandelverbinding. Deze loopt op het fietspad op de Haagse Dijk. Het fietspad is druk bereden en zal na realisatie van de fietsbrug over de Halsche vliet alleen maar drukker worden. Indiener vraagt om los van het fietspad een wandelvoorziening te realiseren op de noord-zuid lijn. Indiener beseft hierbij dat het wellicht buiten de projectgrens ligt, maar door het opknippen in deelgebieden raakt een integrale visie uit het zicht.	De gewenste extra wandelvoorzieningen zijn bekend. Deze zijn verzameld gedurende de recreatiesessies. Gedurende de procedure van voorliggend plan was de verwerking nog niet afgerond. Maar tegelijkertijd was het duidelijk dat de mogelijke recreatieve voorzieningen niet dit deelgebied zouden raken. De gewenste verbinding langs de oostkant van de Halsche Vliet zal gerealiseerd gaan worden en in een apart ontwerp of in deelgebied Strijpen/De Berk uitgewerkt worden.	niet	
Gemaakte afspraken	Er heeft een telefonisch gesprek plaatsgevonden. Hierin is het proces en de verdeling in de verschillende projectplannen binnen het project Noordrand Midden uiteen gezet.			
Conclusie	Dit projectplan bevat geen nieuwe wandelvoorzieningen en zal niet aangepast worden.			

Zienswijze: 7. (496429)				
van:	Bekend bij waterschap			
Procedureel	Is tijdig ingediend, 3 januari 2022			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen projectplan	Inhoudelijke punten zienswijze
1.	In bijlage 1 zelf staat op blz. 53 onder paragraaf 2.5.5 Dat de Romme's Wiel en de Zandwiel zijn verpacht aan hengelsportverenigingen. Er is hier sprake van één hengelsportvereniging en dat is HSV De Kleine Voorn.	Duidelijk dat dit op deze locatie 1 hengelsportvereniging is. De tekst wordt aangepast.	wel	Tekst in bijlage 1 is zoals aangegeven aangepast
2.	Indiener geeft aan dat in het plan op veel plaatsen gesproken wordt over de A-watergang in het plangebied, waarmee de Zwartenbergse Vliet wordt bedoeld. Op deze vliet zit vis- en looprecht. Graag vermelden in het plan.	Dit zal in de tekst van het projectplan opgenomen worden.	wel	Aangegeven dat op de A-watergang aan de westkant van het gebied vis- en looprecht zit en dat die behouden blijft
3.	Rondom het gebied van de natte natuurparel wordt een strook van 10 meter als onderhoudspad aangelegd. Dat is voor onze vereniging voldoende om te kunnen blijven vissen.	In de tekst van het PPWW zal aangegeven worden dat het looprecht ook een neven doel is van de 10 meter brede strook die niet afgegraven zal worden.	wel	In paragraaf 1.3.3, laatste zin, alinea 1 wordt looprecht visvereniging toegevoegd
4.	Op de plaats waar de inlaatplaatsen voor de maaiboot gemaakt gaan worden staat nu een paal met daarop een bordje met de tekst Verpacht Viswater. De indiener geeft aan dat zij dit bordje zelf zullen verplaatsen voor start uitvoering werkzaamheden.	Fijn dat de indiener dit zelf zal uitvoeren.	niet	
5.	Binnenkort zal indiener een tekening uitwerken over het plan om wat doorstroming in de Zandwiel aan te brengen.	In het voorliggende plan zijn geen maatregelen opgenomen om de doorstroming te realiseren. Hydrologisch is dit niet realistisch omdat het waterpeil van het Zandwiel hoger is dan het aanvoerende waterpeil. De doorstroming zal hierdoor niet tot stand komen.	niet	
Gemaakte afspraken	Indiener is geïnformeerd over punt 5			
Conclusie	Er zijn enkele tekstuele aanpassingen gedaan aan het projectplan en bijlage 1. Deze leiden niet tot aanpassing ontwerp.			

8. Ambtshalve wijzigingen

Locatie	Onderwerp	Aanpassing
Voorpagina	Titel projectplan	'Ontwerp Projectplan' wordt 'Projectplan'
Par. 2.1.8 p.24	Waterbeheerprogramma 2022-2027 (https://www.brabantsedelta.nl/waterbeheerprogramma-2022-2027/)	Alinea over WBP en toetsing daaraan wordt toegevoegd aan 2.1.8
Par. 2.3 p.28	Samenwerkingsovereenkomst voor de Zwartenbergse polder...	Tekst wordt aangepast conform 2.2 op p.28
Bijlage 1 p.36 bij 1	'...bestemd als NNP...verworven zijn.'	Tekst wordt aangepast conform 1.1 op p.4
Bijlage 7	"Geactualiseerd bureauonderzoek archeologie Zwartenbergse Polder"	Onderzoek is tekstueel aangepast o.b.v. advies van provincie
Bijlage 12	"Beheer- & Onderhoudsplan Zwartenbergse Polder"	Gehele bijlage toegevoegd